

На основу члана 46. став 1. тачка 1) подтачка (1) и став 2. тачка 3) истог члана, члана 67. став 2, а у вези са чланом 37. став 1. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11 – исправка, 93/12 и 124/12),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 227. седници од 12. јуна 2013. године, донео је

МЕТОДОЛОГИЈУ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ЈАВНО СНАБДЕВАЊЕ

I. ПРЕДМЕТ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Овом методологијом се одређују услови и начин утврђивања максималне висине прихода енергетског субјекта који обавља делатност јавног снабдевања електричном енергијом (у даљем тексту: јавни снабдевач), критеријуми и правила за расподелу тог прихода, елементи за обрачун (у даљем тексту: тарифни елементи) и начин обрачуна електричне енергије за јавно снабдевање, тарифе за обрачун цене електричне енергије за јавно снабдевање и начин њиховог израчунавања, као и начин, поступак и рокови за достављање документације и врста документације коју јавни снабдевач доставља Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција).

II. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП

Методологија се базира на механизму контроле цене електричне енергије за јавно снабдевање применом методе регулације „трошкови плус“, којом се јавном снабдевачу одређује максимална висина прихода у регулаторном периоду, односно цена електричне енергије за јавно снабдевање којом се обезбеђује:

- 1) покривање оправданих трошкова пословања у обављању делатности јавног снабдевања електричном енергијом којима се обезбеђује краткорочна и дугорочна сигурност снабдевања;
- 2) подстицање економске и енергетске ефикасности;
- 3) недискриминација, односно једнаки положај за купце и
- 4) спречавање међусобног субвенционисања између појединих делатности које обавља јавни снабдевач и између појединих категорија и група купаца.

III. ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Појмови употребљени у методологији имају следеће значење:

Инфо правила	Скуп енергетских и економских података систематизованих у табелама који се достављају Агенцији и у циљу њеног редовног извештавања и приликом подношења одлуке о цени електричне енергије за јавно снабдевање на сагласност;
Купци	Крајњи купци јавног снабдевача којима је место испоруке на дистрибутивном систему;
Максимално одобрени приход	Максимални износ прихода јавног снабдевача којим се у регулаторном периоду надокнађују сви оправдани трошкови који настају обављањем делатности јавног снабдевања електричном енергијом;
Обрачунски период	Временски период који је, по правилу, календарски месец;
Регулаторни период	Временски период у трајању од једне календарске године - у даљем тексту у формулама и објашњењима формула означен са t , и

Тарифни елементи Обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход јавног снабдевача који је одређен за регулаторни период у складу са овом методологијом.

Остали појмови употребљени у овој методологији имају исто значење као и у Закону о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11 и 80/11 – исправка, 93/12 и 124/12).

При израчунавању према формулама у овој методологији, све вредности које се изражавају у процентима се деле са 100.

IV. ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА

Максимално одобрени приход јавног снабдевача се обрачунава на основу оправданих трошкова пословања у обављању делатности јавног снабдевања електричном енергијом.

Оправданост трошкова се оцењује према природи конкретног трошка, сагледавањем његове сврсисходности, провером количина и цене којом је изазван конкретан трошак, упоредном анализом трошкова јавног снабдевача заснованом на подацима о трошковима у претходном периоду и трошковима енергетских субјеката који обављају исту енергетску делатност у земљи и окружењу (benchmarking).

IV.1. Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи

Заједничким оперативним трошковима се сматрају оперативни трошкови настали ради омогућавања функционисања јавног снабдевача који, поред делатности јавног снабдевања електричном енергијом, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједничким средствима се сматрају средства (нематеријална улагања осим goodwill-а, некретнине, постројења и опрема) која су неопходна за функционисање јавног снабдевача који, поред делатности јавног снабдевања електричном енергијом обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједничким трошковима амортизације се сматрају трошкови амортизације заједничких средстава настали ради омогућавања функционисања јавног снабдевача који, поред делатности јавног снабдевања електричном енергијом, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно алоцирати на поједине делатности.

Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи се распоређују на делатност јавног снабдевања електричном енергијом за коју се утврђује максимално одобрени приход и на друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, на основу транспарентних правила (кључева) утврђених у складу са општим актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама енергетског субјекта и објективним критеријумима.

IV.2. Обрачун максимално одобреног прихода

Максимално одобрени приход јавног снабдевача по основу обављања делатности јавног снабдевања електричном енергијом, обрачунава се применом следеће формуле:

$$\text{МОП}_t = \text{ОТ}_t + \text{А}_t + \text{НЕЕ}_t + \text{ТП}_t + \text{ТД}_t + \text{ПД}_t + \text{КЕ}_t$$

где су:

МОП_т – максимално одобрени приход по основу обављања делатности јавног снабдевања електричном енергијом у периоду т (у динарима);

ОТ_т – оперативни трошкови у периоду т (у динарима);

- A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);
- HEE_t – трошкови набавке електричне енергије, укључујући и све зависне трошкове набавке електричне енергије у периоду t (у динарима);
- TP_t – трошкови коришћења преносног система електричне енергије за купце чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа 110 kV, у периоду t (у динарима);
- TD_t – трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије којим су обухваћени и трошкови преноса за купце чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 110 kV у периоду t (у динарима);
- PD_t – пословна добит јавног снабдевача у периоду t (у динарима);
- KE_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима).

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираној продаји електричне енергије из годишњег биланса потреба купаца за електричном енергијом и Енергетског биланса Републике Србије, односно на основу података који служе за њихово доношење. Аналитички подаци који нису садржани у годишњем билансу потреба купаца за електричном енергијом и Енергетском билансу Републике Србије, процењују се на основу остварења из претходног периода, као и на основу других објективних критеријума.

IV.2.1. Оперативни трошкови

Оперативни трошкови представљају оправдане трошкове настале по основу обављања делатности јавног снабдевања електричном енергијом и чине их:

- 1) трошкови материјала;
- 2) трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи;
- 3) трошкови производних услуга;
- 4) нематеријални трошкови и
- 5) део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду.

IV.2.2. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације представљају оправдане трошкове амортизације средстава која су у функцији обављања делатности јавног снабдевања електричном енергијом.

Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, обрачунавају се пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, обрачунавају се на основицу коју чини 50% вредности активираних нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих.

Трошкови амортизације се рачунају према следећој формули:

$$A_t = APT_t + AAT_t$$

где су:

- A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);
- APT_t – трошкови амортизације постојећих средстава у периоду t (у динарима) и
- AAT_t – трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у периоду t (у динарима).

IV.2.3. Трошкови набавке електричне енергије

Трошкови набавке електричне енергије за јавно снабдевање представљају оправдане трошкове које јавни снабдевач има по основу набавке електричне енергије за јавно снабдевање.

Трошкови набављене електричне енергије обухватају и све зависне трошкове набавке електричне енергије у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

IV.2.4. Трошкови коришћења преносног система електричне енергије

Трошкови коришћења преносног система електричне енергије (у даљем тексту: преносни систем) представљају производ тарифа за приступ систему за пренос електричне енергије и одговарајућих физичких величина за купце чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа 110 kV.

IV.2.5. Трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије

Трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије (у даљем тексту: дистрибутивни систем) представљају производ тарифа за приступ систему за дистрибуцију електричне енергије и одговарајућих физичких величина на основу којих се користи дистрибутивни систем за потребе јавног снабдевања.

IV.2.6. Пословна добит јавног снабдевача

Пословна добит јавног снабдевача, у смислу ове методологије, обрачунава се према следећој формули:

$$ПД_t = n * (ОТ_t + А_t + НЕЕ_t + ТП_t + ТД_t + КЕ_t) / (1 - n)$$

где су:

- ПД_t – пословна добит јавног снабдевача у периоду t (у динарима) и
n – проценат пословне добити јавног снабдевача у периоду t (у %).

Процент пословне добити јавног снабдевача може бити највише 2%.

IV.2.7. Корекциони елемент

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход за регулаторни период (t) за износ одступања оствареног прихода по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност за t-2 регулаторни период од оправданог прихода за t-2 регулаторни период обрачунаог на начин утврђен овом методологијом, а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова остварених у t-2 регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$КЕ_t = (ОППР_{t-2} - ОПР_{t-2}) * (1 + И_{t-2})$$

где су:

- КЕ_t – корекциони елемент за период t (у динарима);
ОППР_{t-2} – оправдани приход по основу обављања делатности јавног снабдевања електричном енергијом у периоду t-2, обрачунаог у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода (у динарима);
ОПР_{t-2} – остварени приход по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност у периоду t-2 (у динарима) и
И_{t-2} – индекс потрошачких цена у Републици Србији у периоду t-2, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододелјка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако јавни снабдевач приликом подношења одлуке о цени електричне енергије за јавно снабдевање на сагласност Агенцији, располаже подацима о оствареним енергетским величинама и финансијским извештајима за t-1 регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из t-1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају се корекциони елемент не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да регулисане цене нису примењиване од почетка регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део регулаторног периода у коме су регулисане цене примењиване, под условом да јавни снабдевач располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су регулисане цене

примењиване. Када јавни снабдевач не располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су регулисане цене примењиване, остварени приход се обрачунава, у делу регулаторног периода у коме регулисане цене нису примењиване, применом регулисаних цена.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су примењене регулисане цене тог енергетског субјекта за јавно снабдевање, образоване у складу са законом којим се уређује област енергетике.

V. КАТЕГОРИЈЕ И ГРУПЕ КУПАЦА

Применом ове методологије, обрачунава се електрична енергија продата купцима.

V.1. Категорије купаца

Категорије купаца се одређују у зависности од: номиналног напона мреже са које се испоручује електрична енергија, врсте мерних уређаја, односно начина мерења и других критеријума утврђених овом методологијом (у даљем тексту: категорије купаца).

Категорије купаца су:

- 1) Потрошња на високом напону;
- 2) Потрошња на средњем напону;
- 3) Потрошња на ниском напону;
- 4) Широка потрошња и
- 5) Јавно осветљење.

V.1.1. Потрошња на високом напону

У категорији Потрошња на високом напону су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа 110 kV.

V.1.2. Потрошња на средњем напону

У категорији Потрошња на средњем напону су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа изнад 1 kV, а нижег од 110 kV.

V.1.3. Потрошња на ниском напону

У категорији Потрошња на ниском напону су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV и којима се испоручена активна снага, активна и реактивна енергија утврђују мерењем.

V.1.4. Широка потрошња

У категорији Широка потрошња су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем до 1 kV којима се активна снага утврђује, у складу са овом методологијом, према одобреној снази прикључка (највише 14,49 kW за монофазни прикључак, односно 43,47 kW за трофазни прикључак), испоручена активна енергија се утврђује мерењем, а реактивна енергија се не мери.

V.1.5. Јавно осветљење

У категорији Јавно осветљење су купци који електричну енергију користе за осветљење улица, тргова, тунела, пешачких пролаза, паркова, путева, историјских и других обележја, уређаја за путну сигнализацију и друга потрошња за осветљење јавних површина и јавних објеката и купци који електричну енергију користе за осветљавање рекламних паноа, којима се испоручена активна енергија утврђује мерењем или обрачуном према трајању испоруке, а активна снага и реактивна енергија се не мери.

V.2. Групе купаца

Групе купаца се утврђују за категорије Широка потрошња и Јавно осветљење.

Групе купаца се утврђују у зависности од начина мерења и услова испоруке активне енергије и у зависности од намене потрошње електричне енергије.

V.2.1. Групе купаца у категорији Широка потрошња

V.2.1.1. Групе купаца у категорији Широка потрошња у зависности од начина мерења и услова испоруке активне енергије

У категорији Широка потрошња, утврђују се четири групе купаца у зависности од начина мерења и услова преузимања активне енергије:

- 1) Потрошња са једнотарифним мерењем;
- 2) Потрошња са двотарифним мерењем;
- 3) Управљана потрошња, у којој су купци чијом се потрошњом управља системом за даљинско управљање напајањем електричном енергијом котлова за грејање просторија, ТА пећи и проточних бојлера, тако да се напајање може прекинути највише два пута од по три часа дневно, с тим што се између два прекида мора обезбедити напајање у трајању од најмање четири часа и
- 4) Управљана потрошња са посебним мерењем, у којој су купци чијом се потрошњом управља системом за даљинско управљање напајањем електричном енергијом котлова за грејање просторија, ТА пећи и проточних бојлера, а испоручена активна енергија мери преко посебног мерног уређаја. Електрична енергија се испоручује у трајању од десет часова дневно, од чега осам часова непрекидно, у трајању које одређује оператор дистрибутивног система, у складу са могућностима дистрибутивног система. Ако је дневна температура, мерена у 07h, минус 10°C или нижа, у насељеном месту са управљаном потрошњом, електрична енергија се додатно испоручује у трајању од два часа. Напајање електричном енергијом у трајању од додатна два часа се обезбеђује у периоду од 12h до 22h.

V.2.1.2. Групе купаца у категорији Широка потрошња у зависности од намене потрошње

У категорији Широка потрошња, утврђују се три групе купаца у зависности од намене потрошње електричне енергије:

- 1) Домаћинство, у којој су купци који електричну енергију користе за потребе домаћинства у становима, стамбеним зградама и објектима за одмор, за потребе осветљавања припадајућих споредних, економских објеката и гаража и прилаза тим објектима, као и за погон електромотора и апарата у пољопривредним домаћинствима;
- 2) Јавна и заједничка потрошња, у којој су купци установе које је основала држава, односно аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе у области: образовања, културе, здравствене заштите становништва, дечје заштите, социјалне заштите, здравствене заштите животиња; потрошња електричне енергије за напајање заједничких уређаја и инсталација у стамбеним зградама, заједничким и споредним просторијама, као и потрошња за погон уређаја и инсталација кућних и заједничких сеоских водовода и
- 3) Остала комерцијална потрошња, у којој су купци који електричну енергију користе за потребе осветљавања и загревања пословних објеката и пословних просторија и погон мотора и апарата у тим објектима и просторијама, погон заједничких уређаја и инсталација у тим објектима и остали потрошачи из категорије Широка потрошња, који електричну енергију користе за потребе обављања привредних и других делатности и друге потребе, осим за намене из тач. 1) и 2) овог пододелка.

V.2.2. Групе купаца у категорији Јавно осветљење

У категорији Јавно осветљење, утврђују се две групе купаца у зависности од намене потрошње електричне енергије:

- 1) Јавно осветљење, у којој су купци који електричну енергију користе за осветљење улица, тргова, тунела, пешачких пролаза, паркова, путева, историјских и других обележја, уређаја за путну сигнализацију и друга потрошња за осветљење јавних површина и јавних објеката и
- 2) Светлеће рекламе, у којој су купци који електричну енергију користе за осветљавање рекламних паноа.

VI. ТАРИФНИ ЕЛЕМЕНТИ

Тарифни елементи су обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход јавног снабдевача, утврђен за регулаторни период.

Тарифни елементи су:

- 1) „активна снага“;
- 2) „активна енергија“;
- 3) „реактивна енергија“ и
- 4) „место испоруке“.

Тарифни елементи као обрачунске величине ове методологије, утврђују се за сваку од категорија купаца за регулаторни период, ако овом методологијом није другачије одређено.

VI.1. Тарифни елемент „активна снага“

Тарифни елемент „активна снага“ је годишња сума месечних максималних активних снага свих купаца из одређене категорије.

Снага се изражава у киловатима (kW).

VI.1.1. Утврђивање месечне максималне активне снаге

Месечна максимална активна снага једног купца из категорија Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону се посебно утврђује за сваки енергетски објекат намењен дистрибуцији електричне енергије - трансформаторска станица на који је објекат купца прикључен, мерењем средње петнаестоминутне активне снаге у обрачунском периоду.

Ако се једном купцу средња петнаестоминутна активна снага мери на једном мерном месту у објекту прикљученом на дистрибутивни систем, месечна максимална активна снага је једнака највећој измереној вредности. Ако се за једног купца средња петнаестоминутна активна снага мери на више мерних места у једном објекту прикљученом на дистрибутивни систем, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

Ако се за једног купца електрична енергија испоручује из више трафостаница 10/0,4 kV/kV које се напајају из исте трансформаторске станице 35/10 kV/kV, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима у трафостаницама 10/0,4 kV/kV на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

Ако се за једног купца електрична енергија испоручује из више трафостаница 10/0,4 kV/kV, односно 20/0,4 kV/kV који се напајају са истог извода из трансформаторске станице 110/10 kV/kV, односно 110/20 kV/kV, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима у трафостаницама 10/0,4 kV/kV, односно 20/0,4 kV/kV на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

За купца који електричну енергију користи за потребе електричне вуче у градском саобраћају, максимална месечна активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага, измерених на свим мерним местима на истом напонском нивоу у којима су исправљачке подстанице повезане на дистрибутивни систем истог оператора система, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира и утврђује се за сваки календарски месец у регулаторном периоду.

Купцима из категорије Широка потрошња, месечна максимална активна снага се обрачунава за календарски месец, по правилу, према одобреној снази - вршном оптерећењу утврђеном одобрењем за прикључење купца на систем, односно електроенергетском сагласношћу. Ако су, у складу са прописом којим се уређују услови испоруке и снабдевања електричном енергијом, купцу из категорије Широка потрошња, на његов захтев, уграђени аутоматски осигурачи мање називне снаге – струје од одобрене, снага се обрачунава према називној струји уграђеног аутоматског осигурача, множењем називне струје са 0,23 за монофазни прикључак, а са 0,69 за трофазни прикључак.

VI.2. Тарифни елемент „активна енергија“

Тарифни елемент „активна енергија“ је укупна активна енергија која се годишње испоручује одређеној категорији купаца.

Активна енергија једног купца је сума активних енергија које су измерене на свим мерним местима током обрачунског периода, у оквиру исте категорије и групе купаца.

Активна енергија се изражава у киловатчасовима (kWh).

VI.3. Тарифни елемент „реактивна енергија“

Тарифни елемент „реактивна енергија“ је укупна реактивна енергија која се годишње испоручује одређеној категорији купаца.

Реактивна енергија једног купца је сума реактивних енергија које су измерене на свим мерним местима током обрачунског периода, у оквиру исте категорије и групе купаца.

Реактивна енергија се изражава у киловарчасовима (kvarh).

VI.4. Тарифни елемент „место испоруке“

Тарифни елемент „место испоруке“ је укупан број мерних места свих купаца које снабдева јавни снабдевач.

За купце из категорије Јавно осветљење, којима се преузета активна енергија не мери, већ утврђује обрачуном према времену преузимања, место испоруке се утврђује према броју извода - прикључака на дистрибутивну мрежу, а за купце из групе Светлеће рекламе, према броју рекламних паноа.

Тарифни елемент „место испоруке“ се утврђује као аритметички просек броја места испоруке на почетку и на крају регулаторног периода.

VII. ТАРИФЕ

Тарифе се утврђују за сваки од тарифних елемената из поглавља VI. ове методологије.

Тарифе се утврђују по категоријама и групама купаца, ако овом методологијом није другачије одређено.

VII.1. Тарифе за тарифни елемент „активна снага“

За тарифни елемент „активна снага“ се утврђују две тарифе:

- 1) „обрачунска снага“ и
- 2) „прекомерна снага“.

Тарифа „обрачунска снага“ за купце из категорија Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону се примењује на износ месечне максималне активне снаге, ако је месечна максимална активна снага мања или једнака одобреној снази, вршном оптерећењу утврђеном одобрењем за прикључење купца на систем, односно електроенергетском сагласношћу (у даљем тексту: одобрена снага).

Тарифа „прекомерна снага“ се примењује ако је измерена месечна максимална активна снага већа од одобрене снаге, тако што се на износ одобрене снаге примењује тарифа „обрачунска снага“, а на износ разлике између измерене месечне максималне и одобрене снаге, примењује се тарифа „прекомерна снага“.

За купце из категорије Широка потрошња, утврђује се једна тарифа: „обрачунска снага“, која се примењује на одобрену снагу, у складу са пододељком VI.1.1. ове методологије.

VII.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“

За тарифни елемент „активна енергија“, у зависности од начина мерења, доба дана преузимања електричне енергије и намене потрошње електричне енергије, утврђују се тарифе:

- 1) „виша дневна тарифа за активну енергију“;

- 2) „нижа дневна тарифа за активну енергију“;
- 3) „једнотарифно мерење“;
- 4) „активна енергија – јавна расвета“ и
- 5) „активна енергија – светлеће рекламе“.

„Виша дневна тарифа за активну енергију“ се примењује на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода, по правилу у времену од 07h до 23h сваког дана.

„Нижа дневна тарифа за активну енергију“ се примењује на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода, по правилу у времену од 00h до 07h и од 23h до 24h сваког дана.

Доба примене тарифа за активну енергију у дистрибутивном систему или појединим деловима система се може одредити и у другом периоду дана, ради обезбеђивања уравнотеженог рада система и спречавања преоптерећења уређаја и опреме, под условом да доба примене „ниже дневне тарифе за активну енергију“ почиње између 22h и 24h и траје непрекидно осам часова.

Јавни снабдевач о свим променама доба примене тарифа за активну енергију благовремено обавештава купце система путем средстава јавног информисања или на други погодан начин, а најкасније 24 часа пре померања времена примене тарифа за активну енергију.

VII.2.1. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону

За купце из категорија: Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону, утврђују се две тарифе за активну енергију:

- 1) „виша дневна тарифа за активну енергију“ и
- 2) „нижа дневна тарифа за активну енергију.“

VII.2.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња

За купце из категорије Широка потрошња, тарифе за активну енергију утврђују се и у зависности од количине, намене и начина потрошње активне енергије и то:

- 1) „тарифа за малу потрошњу“;
- 2) „тарифа за умерену потрошњу“ и
- 3) „тарифа за велику потрошњу“.

„Тарифа за малу потрошњу“ обухвата месечну потрошњу до 350 kWh (у даљем тексту: зелена зона).

„Тарифа за умерену потрошњу“ обухвата месечну потрошњу преко 350 kWh до 1600 kWh (у даљем тексту: плава зона).

„Тарифа за велику потрошњу“ обухвата месечну потрошњу преко 1600 kWh (у даљем тексту: црвена зона).

Тарифе из овог поделака примењују се на обрачун утрошене активне енергије у обрачунском периоду, тако што се тарифа за зелену зону примењује на количину месечно преузете активне енергије до 350 kWh, тарифа за плаву зону примењује се на месечно преузету активну енергију преко 350 kWh до 1600 kWh, а тарифа за црвену зону примењује се на месечно преузету активну енергију преко 1600 kWh.

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Јавна и заједничка потрошња, тарифа за зелену зону се примењује на количину месечно преузете активне енергије до 350 kWh, а тарифа за плаву зону на месечно преузету активну енергију преко 350 kWh.

Месечном потрошњом у смислу овог поделака, сматра се потрошња активне енергије у временском периоду од 30 дана. Уколико је обрачунски период дужи или краћи од 30 дана, месечна потрошња се утврђује сразмерно односу броја дана у обрачунском периоду и 30 дана.

VII.2.2.1. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са двотарифним мерењем и група купаца Управљана потрошња

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са двотарифним мерењем и група купаца Управљана потрошња, утврђују се следеће тарифе за активну енергију:

- 1) „виша дневна тарифа-зелена зона“;
- 2) „нижа дневна тарифа-зелена зона“;
- 3) „виша дневна тарифа-плава зона“;
- 4) „нижа дневна тарифа-плава зона“;
- 5) „виша дневна тарифа-црвена зона“ и
- 6) „нижа дневна тарифа-црвена зона“.

VII.2.2.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са једнотарифним мерењем

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са једнотарифним мерењем, утврђују се следеће тарифе за активну енергију:

- 1) „једнотарифно мерење - зелена зона“;
- 2) „једнотарифно мерење - плава зона“ и
- 3) „једнотарифно мерење - црвена зона“.

VII.2.2.3. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња са посебним мерењем

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња са посебним мерењем, на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода се примењују:

- 1) „нижа дневна тарифа - зелена зона“;
- 2) „нижа дневна тарифа - плава зона“ и
- 3) „нижа дневна тарифа - црвена зона“.

VII.2.3. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Јавно осветљење

За купце из категорије Јавно осветљење, утврђују се следеће тарифе за активну енергију, без обзира на доба дана у коме се енергија преузима:

- 1) „активна енергија – јавна расвета“ и
- 2) „активна енергија – светлеће рекламе“.

За купце из категорије Јавно осветљење - група купаца Светлеће рекламе, на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода се примењује тарифа - „активна енергија – светлеће рекламе“, а за све остале купце из ове категорије тарифа - „активна енергија – јавна расвета“.

VII.3. Тарифе за тарифни елемент „реактивна енергија“

За тарифни елемент „реактивна енергија“ утврђују се две тарифе:

- 1) „реактивна енергија“ и
- 2) „прекомерна реактивна енергија“.

Тарифа „реактивна енергија“ се примењује на износ измерене реактивне енергије, ако је фактор снаге на месту преузимања из дистрибутивног система за обрачунски период већи или једнак 0,95.

Ако је фактор снаге на месту преузимања из дистрибутивног система за обрачунски период мањи од 0,95, тарифа „реактивна енергија“ се примењује на износ реактивне енергије која одговара фактору снаге 0,95, а тарифа „прекомерна реактивна енергија“ се примењује на износ позитивне разлике измерене реактивне енергије и реактивне енергије која одговара фактору снаге 0,95.

VII.4. Тарифа за тарифни елемент „место испоруке“

За тарифни елемент „место испоруке“ се утврђује тарифа „трошак јавног снабдевача“.

VIII. НАЧИН ИЗРАЧУНАВАЊА ТАРИФА И ЊИХОВИ РЕЛАТИВНИ ОДНОСИ

Тарифе за продају електричне енергије за све купце које снабдева јавни снабдевач у оквиру исте категорије и групе купаца једнаке су на целој територији Републике Србије.

VIII.1. Израчунавање тарифа за тарифни елемент "активна снага"

Тарифа „обрачунска снага“ за категорије купаца Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону, Потрошња на ниском напону и Широка потрошња, утврђују се према тарифи „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на високом напону, која се утврђује као базна тарифа којој се додељује коефицијент 1, а према следећим релативним односима:

1) „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на високом напону	1,000;
2) „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на средњем напону	1,250;
3) „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону	1,500 и
4) „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња	0,080.

Релативни односи тарифа „обрачунска снага“ и „прекомерна снага“ су 1:2.

Тарифе за тарифни елемент „активна снага“ се изражавају у динарима по kW.

VIII.1.1. Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на високом напону

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на високом напону се одређује на основу 20,5% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „активна снага“ за категорије купаца Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону, Потрошња на ниском напону и Широка потрошња, према следећој формули:

$$ТОС_{ВН} = 0,205 * МОП_{Т} / (АС_{ВН,Т} + РОД_{СН,ВН} * АС_{СН,Т} + РОД_{НН,ВН} * АС_{НН,Т} + РОД_{ШП,ВН} * АС_{ШП,Т})$$

где су:

$ТОС_{ВН}$ - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kW);

$МОП_{Т}$ - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима);

$АС_{ВН,Т}$ - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Потрошња на високом напону (у kW);

$АС_{СН,Т}$ - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Потрошња на средњем напону (у kW);

$АС_{НН,Т}$ - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у kW);

$АС_{ШП,Т}$ - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Широка потрошња (у kW);

$РОД_{СН,ВН}$ - релативни однос тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на средњем напону и Потрошња на високом напону.

$РОД_{НН,ВН}$ - релативни однос тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону и Потрошња на високом напону.

$РОД_{ШП,ВН}$ - релативни однос тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња и Потрошња на високом напону.

Релативни однос тарифа има вредност из одељка VIII.1. ове методологије.

VIII.1.2. Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на средњем напону

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на средњем напону се одређује према следећој формули:

$$ТОС_{СН} = РОД_{СН,ВН} * ТОС_{ВН}$$

где је

$ТОС_{СН}$ - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на средњем напону (у динарима по kW).

VIII.1.3. Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује према следећој формули:

$$ТОС_{\text{нн}} = РОД_{\text{нн,вн}} * ТОС_{\text{вн}}$$

где је

$ТОС_{\text{нн}}$ - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kW).

VIII.1.4. Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња се одређује према следећој формули:

$$ТОС_{\text{шп}} = РОД_{\text{шп,вн}} * ТОС_{\text{вн}}$$

где је

$ТОС_{\text{шп}}$ - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kW).

VIII.1.5. Тарифа „прекомерна снага“ за категорије Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону

Тарифа „прекомерна снага“ за одговарајућу категорију купаца се одређује према формулама:

$$ТПС_{\text{вн}} = 2 * ТОС_{\text{вн}}$$

$$ТПС_{\text{сн}} = 2 * ТОС_{\text{сн}}$$

$$ТПС_{\text{нн}} = 2 * ТОС_{\text{нн}}$$

где су:

$ТПС_{\text{вн}}$ - тарифа „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kW);

$ТПС_{\text{сн}}$ - тарифа „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на средњем напону (у динарима по kW) и

$ТПС_{\text{нн}}$ - тарифа „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kW).

VIII.2. Израчунавање тарифа за тарифни елемент „активна енергија“

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорије купаца Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону се утврђују према тарифи „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону, која се утврђује као базна тарифа којој се додељује коефицијент 1, а према следећим релативним односима:

- 1) тарифе за активну енергију за категорију купаца Потрошња на високом напону
  - „виша дневна тарифа за активну енергију“ 3,00
  - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ 1,00
- 2) тарифе за активну енергију за категорију купаца Потрошња на средњем напону
  - „виша дневна тарифа за активну енергију“ 3,30
  - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ 1,10
- 3) тарифе за активну енергију за категорију купаца Потрошња на ниском напону
  - „виша дневна тарифа за активну енергију“ 4,35
  - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ 1,45

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Широка потрошња се утврђују према тарифи „нижа дневна тарифа – зелена зона“, која се утврђује као базна тарифа којој се додељује коефицијент 1, а према следећим релативним односима:

- 1) „виша дневна тарифа - зелена зона“ 4,00
- 2) „нижа дневна тарифа - зелена зона“ 1,00
- 3) „једнотарифно мерење - зелена зона“ 3.50
- 4) „виша дневна тарифа - плава зона“ 6,00

5) „нижа дневна тарифа - плава зона“	1,50
6) „једнотарифно мерење - плава зона“	5,25
7) „виша дневна тарифа - црвена зона“	12,00
8) „нижа дневна тарифа - црвена зона“	3,00
9) „једнотарифно мерење - црвена зона“	10,50

Тарифа за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Јавно осветљење се утврђује према тарифи „активна енергија - јавна расвета“, која се утврђује као базна и којој се додељује коефицијент 1, а према следећим релативним односима:

1) „активна енергија - јавна расвета“	1,00
2) „активна енергија – светлеће рекламе“	1,50

Тарифе за тарифни елемент “активна енергија” се изражавају у динарима по kWh.

VIII.2.1. „Нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону

„Нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону се одређује на основу 23% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „активна енергија“ за категорије купаца Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону, према следећој формули:

$$HT_{BH} = 0,230 * MOPT / (AENT_{BH,T} + PO_{BT,HT} * AEBT_{BH,T} + POHT_{CH,BH} * AENT_{CH,T} + POBT_{CH,BH} * AEBT_{CH,T} + POHT_{HH,BH} * AENT_{HH,T} + POBT_{HH,BH} * AEBT_{HH,T})$$

где су:

- HT_{BH} - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kWh);
- MOPT - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима);
- AENT_{BH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на високом напону током трајања ниже дневне тарифе (у kWh);
- AEBT_{BH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на високом напону током трајања више дневне тарифе (у kWh);
- AENT_{CH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на средњем напону током трајања ниже дневне тарифе (у kWh);
- AEBT_{CH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на средњем напону током трајања више дневне тарифе (у kWh);
- AENT_{HH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на ниском напону током трајања ниже дневне тарифе (у kWh);
- AEBT_{HH,T} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на ниском напону током трајања више дневне тарифе (у kWh);
- PO_{BT,HT} - релативни однос више и ниже дневне тарифе за активну енергију;
- POHT_{CH,BH} - релативни однос тарифа „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону и Потрошња на високом напону;
- POBT_{CH,BH} - релативни однос тарифа „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону и „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону;
- POHT_{HH,BH} - релативни однос тарифа „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону и Потрошња на високом напону и
- POBT_{HH,BH} - релативни однос тарифа „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону и „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону.

Релативни однос тарифа има вредност из одељка VIII.2. ове методологије.

VIII.2.2. „Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону

„Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону се одређује према следећој формули:

$$BT_{BH} = PO_{BT,HT} * HT_{BH}$$

где је:

BT_{BH} - „Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kWh);

VIII.2.3. „Нижа дневна тарифа за активну енергију“ и „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону

„Нижа дневна тарифа за активну енергију“ и „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону се одређују према следећим формулама:

$$HT_{CH} = POHT_{CH,BH} * HT_{BH}$$

$$BT_{CH} = POBT_{CH,BH} * HT_{BH}$$

где су:

HT_{CH} - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону (у динарима по kWh) и

BT_{CH} - „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на средњем напону (у динарима по kWh).

VIII.2.4. „Нижа дневна тарифа за активну енергију“ и „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону

„Нижа дневна тарифа за активну енергију“ и „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређују према следећим формулама:

$$HT_{HH} = POHT_{HH,BH} * HT_{BH}$$

$$BT_{HH} = POBT_{HH,BH} * HT_{BH}$$

где су:

HT_{HH} - „нижа дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kWh) и

BT_{HH} - „виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kWh).

VIII.2.5. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију Широка потрошња

„Нижа дневна тарифа – зелена зона“ за категорију Широка потрошња се одређује на основу 51% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „активна енергија“ за категорију Широка потрошња, према следећој формули:

$$HT_{3\text{шп}} = 0,510 * MOП_T / (AENT_{3\text{шп},T} + PO_{3\text{втз},HT_{3}} * AEBT_{3\text{шп},T} + PO_{3\text{јтз},HT_{3}} * AEJT_{3\text{шп},T} +$$

$$PO_{HT_{3\text{пт},HT_{3}}} * AENT_{\text{шп},T} + PO_{\text{втп},HT_{3}} * AEBT_{\text{шп},T} + PO_{\text{јтп},HT_{3}} * AEJT_{\text{шп},T} +$$

$$PO_{\text{втц},HT_{3}} * AENT_{\text{шп},T} + PO_{\text{втц},HT_{3}} * AEBT_{\text{шп},T} + PO_{\text{јтц},HT_{3}} * AEJT_{\text{шп},T})$$

где су:

- $HT3_{\text{шп}}$ - „нижа дневна тарифа – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
 $MOП_T$ - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима);
 $AEHT3_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у зеленој зони (у kWh);
 $AEBT3_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у зеленој зони (у kWh);
 $AEJT3_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у зеленој зони (у kWh);
 $AEHTП_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у плавој зони (у kWh);
 $AEBTП_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у плавој зони (у kWh);
 $AEJTП_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у плавој зони (у kWh);
 $AEHTЦ_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у црвеној зони (у kWh);
 $AEBTЦ_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у црвеној зони (у kWh);
 $AEJTЦ_{\text{шп,т}}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у црвеној зони (у kWh);
 $PO3_{BT3,HT3}$ - релативни однос „више дневне тарифе-зелена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $PO3_{JT3,HT3}$ - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење–зелена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $POП_{HTП,HT3}$ - релативни однос „ниже дневне тарифе-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $POП_{BTП,HT3}$ - релативни однос „више дневне тарифе-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $POП_{JTП,HT3}$ - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $POЦ_{HTЦ,HT3}$ - релативни однос „ниже дневне тарифе- црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
 $POЦ_{BTЦ,HT3}$ - релативни однос „више дневне тарифе - црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“ и
 $POЦ_{JTЦ,HT3}$ - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење- црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“.

Релативни односи тарифа у формули имају вредности из одељка VIII.2. ове методологије.

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију Широка потрошња и то: „виша дневна тарифа – зелена зона“, „једнотарифно мерење – зелена зона“, „нижа дневна тарифа – плава зона“, „виша дневна тарифа – плава зона“, „једнотарифно мерење – плава зона“, „нижа дневна тарифа – црвена зона“, „виша дневна тарифа – црвена зона“ и „једнотарифно мерење – црвена зона“, одређују се према следећим формулама:

$$BT3_{\text{шп}} = PO3_{BT3,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$JT3_{\text{шп}} = PO3_{JT3,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$HTП_{\text{шп}} = POП_{HTП,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$BTП_{\text{шп}} = POП_{BTП,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$JTП_{\text{шп}} = POП_{JTП,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$HTЦ_{\text{шп}} = POЦ_{HTЦ,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$BTЦ_{\text{шп}} = POЦ_{BTЦ,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

$$JTЦ_{\text{шп}} = POЦ_{JTЦ,HT3} * HT3_{\text{шп}}$$

где су:

- $BT3_{\text{шп}}$ - „виша дневна тарифа – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
 $JT3_{\text{шп}}$ - „једнотарифно мерење – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);

- НТП_{шп} - „нижа дневна тарифа – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ВТП_{шп} - „виша дневна тарифа – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ЈТП_{шп} - „једнотарифно мерење – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- НТЦ_{шп} - „нижа дневна тарифа – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ВТЦ_{шп} - „виша дневна тарифа – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ЈТЦ_{шп} - „једнотарифно мерење – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh).

VIII.2.6. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња, тарифа за активну енергију: „виша дневна тарифа - плава зона“, „нижа дневна тарифа - плава зона“, „виша дневна тарифа - црвена зона“ и „нижа дневна тарифа - црвена зона“ се одређују множењем одговарајућих тарифа, утврђених сагласно пододелјку VIII.2.4. ове методологије, коефицијентом 0,85.

VIII.2.7. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Јавно осветљење

Тарифа „активна енергија - јавна расвета“ за категорију Јавно осветљење се одређује на основу 1,65% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „активна енергија“ за купце из категорије Јавно осветљење према следећој формули:

$$AEJP = 0,0165 * MOPT / (AEJPT + PO_{jр,ср} * AECPT)$$

где су:

- AEJP - тарифа „активна енергија - јавна расвета“ (у динарима по kWh);
- MOPT - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима);
- AEJPT - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Јавно осветљење група Јавна расвета (у kWh);
- AECPT - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Јавно осветљење група Светлеће рекламе (у kWh) и
- PO_{jр,ср} - релативни однос тарифе „активна енергија – светлеће рекламе“ и „активна енергија - јавна расвета“ који има вредност из оделјка VIII.2. ове методологије.

VIII.3. Израчунавање тарифа за тарифни елемент „реактивна енергија“

Тарифе „реактивна енергија“ за категорије Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону, утврђују се према тарифи „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону, која се утврђује као базна тарифа којој се додељује коефицијент 1, а према следећем релативном односу:

1) „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону	1,00
2) „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону	2,25
3) „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону	6,30.

Релативни односи тарифа „реактивна енергија“ и „прекомерна реактивна енергија“ су 1:2.

Тарифе за тарифни елемент „реактивна енергија“ се изражавају у динарима по kvarh.

VIII.3.1. Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону

Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону се одређује на основу 0,85% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „реактивна енергија“ за категорије купаца Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону, према следећој формули:

$$TRE_{BH} = 0,0085 * MOPT / (PE_{BH,T} + PO_{CH,BH} * PE_{CH,T} + PO_{HH,BH} * PE_{HH,T})$$

где су:

- TR_{BH} - тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kvarh);
- MO_{T} - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима);
- $PE_{BH,T}$ - тарифни елемент „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону (у kvarh);
- $PE_{CH,T}$ - тарифни елемент „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону (у kvarh);
- $PE_{HH,T}$ - тарифни елемент „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у kvarh);
- $PO_{CH,BH}$ - релативни однос тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону и Потрошња на високом напону који има вредност из одељка VIII.3. ове методологије и
- $PO_{HH,BH}$ - релативни однос тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону и Потрошња на високом напону који има вредност из одељка VIII.3. ове методологије.

VIII.3.2. Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону

Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону се одређује према следећој формули:

$$TR_{CH} = PO_{CH,BH} * TR_{BH}$$

где је

TR_{CH} - тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kvarh).

VIII.3.3. Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону

Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује према следећој формули:

$$TR_{HH} = PO_{HH,BH} * TR_{BH}$$

где је

TR_{HH} - тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kvarh).

VIII.3.4. Тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону и Потрошња на ниском напону

Тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за одговарајућу категорију купаца одређује према формулама:

$$TPR_{BH} = 2 * TR_{BH}$$

$$TPR_{CH} = 2 * TR_{CH}$$

$$TPR_{HH} = 2 * TR_{HH}$$

где су:

TPR_{CH} - тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на високом напону (у динарима по kvarh);

TPR_{CH} - тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на средњем напону (у динарима по kvarh) и

TPR_{HH} - тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kvarh).

VIII.4. Израчунавање тарифе за тарифни елемент „место испоруке“

Тарифа „трошак јавног снабдевача“ за све категорије купаца се утврђује у једнаком износу за календарски месец.

Тарифа „трошак јавног снабдевача“ се изражава у динарима по месту испоруке.

Тарифа „трошак јавног снабдевача“ одређује на основу 3% максимално одобреног прихода и тарифног елемента „место испоруке“, према следећој формули:

$$TJC = (0,03 * MOП_T / MI_T) / 12$$

где су:

- TJC - тарифа „трошак јавног снабдевача“ (у динарима по месту испоруке);
- MOП_T - максимално одобрени приход јавног снабдевача (у динарима) и
- MI_T - тарифни елемент „место испоруке“;

IX. НАЧИН ОБРАЧУНА И НАПЛАТЕ

Продата електрична енергија се обрачунава на основу тарифа за обрачунски период.

Енергетском субјекту за производњу електричне енергије, када купује електричну енергију за потребе производње електричне енергије и оператору преносног система, односно оператору дистрибутивног система када купује електричну енергију за напајање сопствених електроенергетских објеката (сопствена потрошња - хлађење трансформатора, напајање уређаја и система за управљање и заштиту постројења и сл.), продата електрична енергија се обрачунава према тарифама за активну енергију за одговарајућу категорију купаца, зависно од напонског нивоа места предаје електричне енергије.

Ако се у току обрачунског периода промене тарифе, електрична енергија се обрачунава применом до тада важећих и нових тарифа, сразмерно броју дана њиховог важења у обрачунском периоду.

X. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ОБРАЧУН

X.1. Прекид или ограничење испоруке електричне енергије због поремећаја у систему

У случају прекида испоруке електричне енергије због поремећаја у дистрибутивном систему, при утврђивању месечне максималне активне снаге, неће се узимати у обзир постигнута оптерећења у првих осам часова након успостављања нормалне испоруке електричне енергије, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог оптерећења.

Ако је прекид испоруке електричне енергије због поремећаја у дистрибутивном систему или услед квара на постројењима купца проузрокованог вишом силом, трајао дуже од 24 часа непрекидно, износи обрачунати по тарифном елементу „активна снага“ ће се умањити сразмерно започетом броју дана трајања прекида у обрачунском периоду.

Купцу се, као максимална месечна снага, обрачунава снага измерена у периоду ограничења испоруке, ако је већа од највеће снаге измерене изван тог периода.

X.2. Објекат који се први пут прикључује на систем, пријава и одјава купца и обустава испоруке објекту купца

Купцу, односно енергетском субјекту, чији се објекат први пут прикључује, односно повезује на дистрибутивни систем, купцу којем је одобрено прикључење привременог објекта на рок краћи од 30 дана, као и купцу који се у складу са прописом којим се утврђују услови испоруке електричне енергије одјави или пријави у току месеца, обрачун по тарифним елементима „активна снага“ и „место испоруке“ се утврђује применом важећих тарифа „обрачунска снага“, „прекомерна снага“, и „трошак јавног снабдевача“ сразмерно броју дана колико је објекат био прикључен на дистрибутивни систем у обрачунском периоду.

Купцу код кога у току обрачунског периода дође до промене броја мерних места, за новоутврђени број мерних места обрачун се врши почев од наредног календарског месеца у односу на месец у којем је дошло до промене.

Купцу коме је, у складу са законом и прописом о условима испоруке и снабдевања електричне енергије, обустављена испорука електричне енергије, електрична енергија се обрачунава према тарифама „обрачунска снага“ и „трошак јавног снабдевача“ за све време трајања обуставе, осим у случају када је на његов захтев обустављена испорука која траје најкраће једну, а најдуже две године.

X.3. Замена аутоматских осигурача аутоматским осигурачима називне снаге – струје која је мања или једнака одобреној снази

У случају када је, у складу са прописом којим се уређују услови испоруке електричне енергије, на захтев купца из категорије Широка потрошња, замењен главни топливи осигурач аутоматским осигурачем или је извршена замена аутоматских осигурача аутоматским осигурачима називне снаге – струје која је мања од одобрене, обрачун по тарифном елементу „активна снага“ се утврђује према називној струји уграђеног аутоматског осигурача, множењем називне струје са 0,23 за монофазни прикључак, а са 0,69 за трофазни прикључак и примењује се од наредног обрачунског периода у односу на месец у којем је уграђен или замењен аутоматски осигурач.

XI. НАЧИН, ПОСТУПАК И РОКОВИ ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПРОМЕНА ЦЕНЕ ЈАВНОГ СНАБДЕВАЧА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

XI.1. Документација и рокови за достављање

Јавни снабдевач доставља Агенцији следеће податке и документацију:

- 1) годишње финансијске извештаје (најкасније до 30. априла текуће за претходну годину);
- 2) годишњи биланс стања и биланс успеха за сваку делатност појединачно у складу са Законом (најкасније до 30. априла текуће за претходну годину);
- 3) извештај о извршеној ревизији годишњих финансијских извештаја за правна лица за која је то одређено законом (најкасније до 30. септембра текуће за претходну годину);
- 4) аналитички закључни лист за правно лице у целини и за сваку делатност енергетског субјекта појединачно (најкасније до 30. априла текуће за претходну годину);
- 5) регистар нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме на дан 31. децембар за правно лице у целини и за сваку делатност енергетског субјекта појединачно (најкасније до 30. априла текуће за претходну годину);
- 6) годишњи програм пословања за правна лица за која је то одређено законом (најкасније у року од осам дана од дана усвајања од стране надлежног органа);
- 7) годишњи извештај о пословању за правна лица за која је то одређено законом (најкасније до 30. септембра текуће за претходну годину);
- 8) попуњене табеле инфо правила за израчунавање цене електричне енергије за јавно снабдевање које се објављују на сајту Агенције (www.aers.rs) (уз захтев за давање сагласности на одлуку о цени и на захтев Агенције);
- 9) попуњене табеле инфо правила за редовно извештавање које се објављују на сајту Агенције у складу са динамиком дефинисаном у табелама и
- 10) друге податке и документацију на захтев Агенције, у складу са Законом.

XI.2. Начин достављања

Податке и документацију из одељка XI.1. ове методологије јавни снабдевач доставља у писменој форми, потписане од стране овлашћеног лица, а попуњене табеле инфо правила и у електронској форми на e-mail адресу Агенције.

XI.3. Измена цене електричне енергије за јавно снабдевање на захтев Агенције

Агенција може да иницира измену цене јавног снабдевања у случају да утврди да због промена елемената који су служили за њено доношење у претходном поступку, јавни снабдевач применом регулисане цене остварује приходе који су за 5% већи од оправданог прихода који се добија применом ове методологије. Јавни снабдевач је дужан да на захтев Агенције, у року од 30 дана од дана пријема тог захтева, поднесе нови захтев за давање сагласности на одлуку о цени електричне енергије за јавно снабдевање, са одлуком о цени.

XI.4. Неуредност захтева

Сматра се да захтев за давање сагласности на одлуку о цени електричне енергије за јавно снабдевање са одлуком о цени није поднет, уколико документација из одељка XI.1. ове методологије није достављена Агенцији у роковима и на начин утврђен овом методологијом.

XII. ПРИМЕНА МЕТОДОЛОГИЈЕ

До првог образовања цене електричне енергије за јавно снабдевање у складу са одредбама ове методологије, примењиваће се цене енергетског субјекта које су биле примењене по тарифним ставовима утврђеним за тарифне елементе „снага“, „активна енергија“, „реактивна енергија“ и „мерно место“, на дан ступања на снагу ове методологије.

За једног купца, до првог образовања цена електричне енергије за јавно снабдевање у складу са одредбама ове методологије, испоручена електрична енергија ће се обрачунавати за обрачунски период на основу правила за обрачун електричне енергије за тарифне купце утврђеним у чл. 5. до 43. Тарифног система за обрачун електричне енергије за тарифне купце ("Службени гласник РС", бр. 1/07, 31/07, 50/07, 81/07, 21/08, 109/09, 100/10 и 96/11).

У периоду од дана ступања на снагу ове методологије до 31. децембра 2014. године, купцима из категорије Широка потрошња – група купаца Домаћинство, за објекте са трофазним прикључком за које је одобрена снага, у смислу одељка VI.1 и одељка X.3. ове методологије, већа од 11,04 kW, али највише 17,25 kW, одобрена активна снага ће се обрачунавати за 11,04 kW, а ако је месечна потрошња активне енергије у објекту до 350 kWh, одобрена активна снага за тај календарски месец ће се обрачунавати за 6,90 kW.

Месечна потрошња активне енергије до 350 kWh, у смислу става 3. овог поглавља, утврђује се применом става 7. одељка VII.2.2. ове методологије.

Енергетском субјекту за производњу електричне енергије, када купује електричну енергију за потребе производње електричне енергије и оператору преносног система, односно оператору дистрибутивног система, када купује електричну енергију за напајање сопствених електроенергетских објеката (сопствена потрошња - хлађење трансформатора, напајање уређаја и система за управљање и заштиту постројења и сл.), који припада категорији Потрошња на високом напону, Потрошња на средњем напону или Потрошња на ниском напону, код кога не постоје услови за регистровање утрошене активне енергије у зависности од доба дана, до стварања услова за регистровање двотарифног мерења, продата електрична енергија се обрачунава применом тарифе „виша дневна тарифа за активну енергију“ на 67% измерене активне енергије и применом тарифе „нижа дневна тарифа за активну енергију“ на 33% измерене активне енергије.

XIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Даном ступања на снагу ове методологије престаје да важи Методологија за одређивање цене електричне енергије за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, број 93/12).

Ову методологију објавити у "Службеном гласнику Републике Србије" и она ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

Број:359/2013-Д-1/3

У Београду, 12. јуна 2013. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Љубо Маћић